EITEM AR YR AGENDA: 13

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

18fed Rhagfyr 2006

YMGYNGHORIAD AR REOLIADAU LWFANSAU'R AELODAU

Adroddiad gan Ian Miller,
Clerc i'r Awdurdod

Penderfyniad a geisir

1. I ystyried ymateb i'r ymgynghoriad ar y Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau) (Cymru) 2007.

Cefndir

2. Yn dilyn ymgynghoriad cynharach yn 2005, cyhoeddodd y Gweinidog dros Gyllid, Llywodraeth Leol a Gwasanaethau Cyhoeddus reoliadau drafft at ddiben ymgynghoriad pellach ar 26 Hydref. Y dyddiad cau ar gyfer sylwadau yw 21 Rhagfyr. Mae copi o'r llythyr ymgynghoriad a rheoliadau drafft ar gael yn: new.wales.gov.uk/consultations/currentconsultation/locgovcurrcons/?lang=en

new.wales.gov.uk/consultations/currentconsultation/locgovcurrcons/?lang=cy

Cefndir *(parhad)*

3. Mae'r Gweinidog wedi gollwng yr awgrymiad y dylai bod amod ar y taliad o ail lwfans cyfrifoldeb arbennig i gynghorydd sir sy'n gwasanaethu ar Awdurdod Tân ac yn dal safle o gyfrifoldeb gyda'r ddau gorff. Mae hyn yn adlewyrchu'r agwedd gymerwyd gan yr Awdurdod Tân wrth ymateb i'r ymgynghoriad yn 2005.

4. Mae'r Gweinidog yn argymell rhoi'r pŵer i'r Awdurdodau Tân i dalu lwfans cyfetholediadol. Byddai hyn yn berthnasol, er enghraifft, i aelodau annibynnol o'r Pwyllgor Safonau. Byddai lefelau uchaf o'r lwfans yn gyfartaledd o'r fath lwfansau osodir gan y 6 chyngor cyfansoddol.

5. Mae'r amodau ar daliadau lwfans gofal lle mae cynghorydd yn derbyn lwfans cyfrifoldeb arbennig sy'n uwch na swm penodol yn cael ei ddiddymu. Mae hefyd rhai man newidiadau i Reoliadau'r Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau Awdurdodau Tân) (Cymru) 2004 i gywiro gwallau drafftio.

Cyngor

6. Mae'r argymhellion diweddaraf yn gyffredinol yn cael eu croesawu ac fe ddylid cydnabod hyn yn ein hymateb. Dyma'r ddwy ardal allai achosi pryder yn botensial:

6.1 nid wnaethpwyd unrhyw gynydd ar y newidiadau i'r ddeddfwriaeth sylfaenol i ganiatáu i lwfansau'r awdurdod tân fod yn bensiynadwy. Efallai bydd modd i'r Mesur Llywodraeth Leol gywiro hyn;

Cyngor *(parhad)*

6.2 mae'r lefelau uchaf ar gyfer llawer o lwfansau y cynghorau i'w gosod gan Banel Tâl Annibynnol. Nid oes gwrthwynebiad i hynny. Fodd bynnag, ar nifer o bwyntiau, mae'r rheoliadau drafft yn awgrymu y gallai lefelau uchaf gwahanol gael eu gosod ar gyfer gwahanol gyrff. Nid yw'n ymddangos fod cyfiawnhad i hyn mewn perthynas â lwfansau megis lwfans gofal, lwfans teithio a chynhaliaeth a lwfans cyfetholiadol.

Argymhelliad

7. Fod yr Awdurdod yn ystyried termau ei ymateb i'r rheoliadau drafft ac yn cyflwyno sylwadau ar y llinellau amlinellwyd ym mharagraff 6.